

Голяма част от откритите дотук откази да се следва оригиналът са всъщност резултатна от избора на преводачите за морфемна повторителност. Всеки от петте превода посвоему „се справя“ с високата норма на Яворовия текст, редуцирайки я до две-три основни лексемни вариации. Морфемата *zwei* (две) развива при Мюлер-Нойдорф три варианта (*zwei; zweifach; Zwiespalt*), при Рода Рода – два варианта, като е предпочетена синонимна вариация на морфемата *doppel*, при Зелигер и Олоф/Йегер – два варианта и отново разгръщането се постига през синонимията на *doppel* или *gespalten*. Дьоринг е най-пестелив – при него числото две е заявено в заглавието, веднъж се среща в текста и през максималната отдалеченост на *paar* всъщност се избягва всякаква повторителност на морфемата. Вместо усложнено засрещане на неологизъм и архаизъм в Яворовата дума *раздвоя* в преводите откриваме настоятелно търсене на друг морфемен носител: *Doppelsein, Gespaltensein, Spaltung* – всички в типичната им за нормата на езика употреба. Единствено *Zwiespalt* има нюанс на архаичност, ако се възприеме в по-рядко използваното му значение на *схизма*, но това тълкуване би стояло доста нелепо по отношение на стиха като семантическа цялост. Дьоринг отхвърля стилистичните вариации и предпочита драстичното различие, породено от преносното значение на съществителното *Kluft* (пропасть).²⁰ При морфемата *плам* (*flam*) два от преводите (на Рода Рода и Дьоринг) предпочитат да развият варианти през *горя*: *Brand, gebrannt*; Зелигер дори отхвърля етимологическата фигура *Doppelflamme flammt* при втората редакция на превода си, замествайки глагола с *brennen*. Особено любопитно бягство от повторителността проявява морфемното вариране *пепел*: Мюлер-Нойдорф и Дьоринг остават плътно при оригинала с трикратната употреба; Рода Рода „превежда“ метафората в смислов еквивалент и замества една от употребите на *пепел* с *verschneit Vergessenheit* (засипва със сняг забравата); Зелигер изненадващо избира съществителното *Staub* (прах), с което включва семантиката на литургичната формула *Erde zu Erde, Asche zu Asche, Staub zu Staub* (пръст при пръстта, пепел при пепелта, прах при праха), но несъмнено губи развитието на цялата семантична верига *огън – пепел*. Олоф и Йегер сливат двете морфемни *пепел* и *следа* в единна лексема *Aschenspur* и създават елегантно кръгово затваряне на повторителността им. При варирането на *следа* плътно при оригинала остава единствено Мюлер-Нойдорф, Рода Рода отново предпочита заместване чрез сино-

²⁰ В превода имплицитно е въведен идиомът *Uns trennt eine tiefe Kluft* (разделя ни дълбока пропасть), който „разпеева“ двойничеството в крайните позиции на субекти-антиподи.